

Latvijas Republikas Senāts

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2025.gada 15.oktobrī

Senāts šādā sastāvā: senatore referente Indra Meldere, senatori Ermīns Darapoļskis un Rudīte Vīduša

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /Persona A/ pieteikumu par Latvijas Republikas iekšlietu ministra 2025.gada 25.jūlija lēmuma Nr. 1-61/257/25 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Latvijas Republikas iekšlietu ministra 2025.gada 25.jūlija lēmumu Nr. 1-61/257/25 pieteicējai /Persona A/ noteikts aizliegums izceļot no Latvijas Republikas līdz 2026.gada 29.jūlijam. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Iekšlietu ministrijā saņemts Valsts drošības dienesta (turpmāk – dienests) 2025.gada 16.jūlija atzinums Nr. 21/2025/1059-S (turpmāk – atzinums), kurā norādīts, ka dienesta rīcībā ir informācija par pieteicējas aktivitātēm, kas rada nepieciešamību liegt viņai izceļot no valsts, lai novērstu apdraudējumu nacionālajai drošībai.

[1.2] Pieteicēja mērķtiecīgi īstenojusi darbības, kas vērstas pret Latvijas nacionālās drošības interesēm un sekmējušas Latvijai naidīgas valsts – Krievijas Federācijas – propagandas vēstījumu izplatīšanu un informatīvās ietekmes pasākumu īstenošanu. Minētais, kā arī cita dienesta rīcībā esošā informācija apliecina, ka ir pamats uzskatīt, ka pieteicēja, izceļojot no Latvijas, var iesaistīties darbībās, kuras, pieteicējai atgriežoties Latvijā, var radīt apdraudējumu valsts nacionālajai drošībai. Izceļošanas aizliegumu var noteikt, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka persona plāno izceļot no Latvijas un ārpus tās iesaistīsies pret Latvijas nacionālās drošības interesēm vērstās darbībās, un ir arī pietiekams pamats uzskatīt, ka pēc atgriešanās Latvijā persona apdraudēs tās nacionālo drošību.

[1.3] Atzinumā minētie fakti par pieteicējas mērķtiecīgi īstenotām darbībām, kas vērstas pret Latvijas nacionālās drošības interesēm, norāda uz šobrīd pastāvošo apdraudējumu.

[1.4] Izceļošanas aizlieguma termiņš – viens gads – šajā konkrētajā gadījumā nav uzskatāms par nesamērīgu, un īsāka termiņa noteikšana neļautu pilnībā sasniegt mērķi nodrošināt citu personu pamattiesību un nacionālās drošības efektīvu un netraucētu īstenošanu.

[2] Pieteicēja Senātā iesniedza pieteikumu, kurā lūdz atcelt lēmumu un norāda turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Pret pieteicēju uzsāktajā kriminālprocesā pieteicējai ir celta apsūdzība, un lieta atrodas pirmās instances tiesā. Pieteicējai ir piemēroti vairāki drošības līdzekļi, tostarp aizliegums izbraukt no valsts. Tādējādi ar pārsūdzēto lēmumu noteiktais aizliegums izbraukt no valsts dublē jau piemēroto drošības līdzekli un pēc būtības ir vērtējams kā papildu pastiprinošs drošības līdzeklis, taču Kriminālprocesa likums tādu neparedz. Tas ir rupjš Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – konvencija) 13.panta pārkāpums.

[2.2] Ja atzinumā ir norādīts, ka pieteicēja plāno pamest Latviju, tad tas neatbilst patiesībai. Pat ja pieteicējai izdotos izbraukt no Latvijas, būtu absurdi pieļaut pieteicējas iespējamo turpmāko atgriešanos Latvijā, jo tā rezultātā pieteicēja tiktu atkārtoti apcietināta. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pēc atgriešanās Latvijā pieteicēja varētu apdraudēt tās nacionālo drošību.

[2.3] Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta otrās daļas izpratnē personas izbraukšana no Latvijas pati par sevi, neskatoties uz to, ka tā, iespējams, plāno iesaistīties vai pastāv konkrēts un acīmredzams risks personai tās neaizsargātības dēļ neapzinoties tikt iesaistītai bruņotā konfliktā, teroristiskās darbībās vai citās darbībās, neapdraud Latvijas nacionālo drošību. Proti, iespējamais apdraudējums var rasties tikai un vienīgi pēc personas atgriešanās Latvijā.

[2.4] Tā kā ne pieteicēja, ne viņas juridiskās palīdzības sniedzēja nav iepazīstināta ar atzinuma saturu, pieteicējai ir liegta iespēja atspēkot atzinumā esošo informāciju un pierādīt pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu. Līdz ar to ir rupji pārkāptas pieteicējas tiesības uz taisnīgu tiesu.

[2.5] Pašreiz kriminālprocesā nav notiesājoša tiesas sprieduma. Pārsūdzētajā lēmumā aprakstītās pieteicējas darbības apzīmētas kā *a priori* noziedzīgas. Tas ir pretrunā Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92.pantam, Kriminālprocesa likumā un konvencijā garantētajai nevainīguma prezumpcijai.

[2.6] Neskatoties uz faktu, ka iekšlietu ministrs jau iepriekš bija pieņēmis divus analogiskus lēmumus, pieteicējai 2025.gada 28.maijā tika atdoti ceļošanas dokumenti. Pieteicēja ar tiesneša atļauju šā gada 21.–24.jūnijā apmeklēja Poliju, kā arī viņai bija atļauts 21.jūlijā doties uz Lietuvu (šajā braucienā pieteicēja nedevās). Pieteicēja abos gadījumos neizmantoja bēgšanas iespēju. Tādējādi ar pārsūdzēto lēmumu noteiktais ierobežojums ir prettiesisks.

[3] Iekšlietu ministrija paskaidrojumos par pieteikumu norāda, ka uzskata to par nepamatotu un noraidāmu turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[3.1] Pārsūdzētais lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta otrajā daļā ietvertu regulējumu, un neaizstāj procesa virzītāja kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli. Minētie procesi ir patstāvīgi un nav savstarpēji aizstājami.

[3.2] Lēmumā noteiktajam ierobežojumam un kriminālprocesā piemērotajam drošības līdzeklim ir dažādi mērķi. Proti, Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta otrajā daļā ietvertais regulējums ir vērsts uz apdraudējuma starptautiskajam mieram un drošībai, kā arī nacionālajai drošībai novēršanu. Savukārt kriminālprocesā noteiktā drošības līdzekļa piemērošanas mērķis ir nodrošināt netraucētu un efektīvu kriminālprocesa norisi. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 214.panta pirmajā daļā noteiktajam procesuāla piespiedu līdzekļa piemērošanas pamats ir personas pret darbību kriminālprocesā mērķa sasniegšanai konkrētajā procesā vai atsevišķas procesuālās darbības veikšanai, savu procesuālo pienākumu nepildīšana vai nepienācīga pildīšana.

[3.3] Senāts jau citās lietās ir interpretējis Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta otro daļu. Nacionālās drošības jomā no likumdevēja nevar prasīt kazuistisku, detalizētu vai izsmeļošu regulējumu, jo nacionālās drošības interešu aizsardzībai var būt nepieciešami arī preventīvi pasākumi, kas ir balstīti konstatēto drošības risku izvērtējumā un piesardzības apsvērumos.

[3.4] Nepamatots ir pieteicējas arguments, ka apdraudējums ir saistāms vienīgi ar personas atgriešanos Latvijā. Arī šo jautājumu Senāts ir risinājis citā pieteicējas lietā.

[4] Dienests paskaidrojums par pieteikumu norāda turpmāk minēto.

[4.1] Pārsūdzētais lēmums pieņemts, pamatojoties uz dienesta sagatavoto atzinumu. Pieteicējai noteikts jau atkārtots aizliegums izceļot no Latvijas, ņemot vērā, ka jau iepriekš dienesta konstatētie riski saistībā ar pieteicējas radīto apdraudējumu nacionālajai drošībai joprojām pastāv un ir aktuāli arī šobrīd. Turklāt par pēdējo gadu ir iegūta jauna informācija. Atzinumā ir identificētas pieteicējas darbības un izdarīti secinājumi par personas radīto apdraudējumu nacionālajai drošībai. Konstatētā apdraudējuma novēršanai ir atbilstoši atkārtoti noteikt ierobežojumu pieteicējas tiesībām izceļot no Latvijas.

[4.2] Nacionālās drošības likuma II¹ nodaļa paredz atsevišķu, ar kriminālprocesu vai Kriminālprocesa likumā paredzētiem drošības līdzekļiem nesaistītu instrumentu nacionālās drošības interešu aizsardzībai. Tā mērķis un piemērošanas juridiskās un faktiskās sekas ir atšķirīgas no Kriminālprocesa likumā paredzētajiem drošības līdzekļiem. Lēmums un no tā izrietošās sekas nav vērtējamas kā papildu drošības līdzeklis. Tas patstāvīgi pilda (sasniedz) ar kriminālprocesu nesaistītu mērķi, kā arī nav saistīts ar kriminālprocesu un tajā piemērotajiem drošības līdzekļiem.

[4.3] Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta otrās daļas piemērošanai ir pietiekami konstatēt, ka persona, atgriežoties Latvijā, apdraudēs tās nacionālo drošību.

[4.4] Pieteicējas arguments par saņemto Kurzemes rajona tiesas tiesneša atļauju izceļot uz Poliju nav attiecināms uz lietu. Atļauja ir saņemta kriminālprocesa ietvaros, kas nav saistīts ar lēmumā noteikto ierobežojumu.

Motīvu daļa

[5] Senātam lietā jāpārbauda, vai pārsūdzētais lēmums ir pamatots un tiesisks, proti, vai pieteicējai atbilstoši Nacionālās drošības likuma 18.¹ pantam pamatoti noteikts aizliegums izceļot no Latvijas.

[6] Senāts jau ir izveidojis judikatūru par Nacionālās drošības likuma 18.¹ un 18.² panta interpretāciju un piemērošanu (*Senāta 2023.gada 14.jūlija spriedums lietā Nr. SA-1/2023*, [ECLI:LV:AT:2023:0714.SA000123.2.S](#), *2023.gada 15.septembra spriedums lietā Nr. SA-2/2023*, [ECLI:LV:AT:2023:0915.SA000223.2.S](#) un *2023.gada 14.novembra spriedums lietā Nr. SA-3/2023*, [ECLI:LV:AT:2023:1114.SA000323.2.S](#) – turpmāk attiecīgi Senāta spriedumi lietās Nr. SA-1/2023, Nr. SA-2/2023, Nr. SA-3/2023).

Izskatāmajā lietā līdzīgos faktiskajos apstākļos piemērojamas tās pašas tiesību normas, par kurām ir izveidota Senāta judikatūra. Līdz ar to Senāts šo lietu izskatīs pastāvošās judikatūras ietvarā, procesuālās ekonomijas nolūkos par lietas dalībnieku argumentiem, kuriem līdzīgi argumenti jau iepriekš pēc būtības izlemti Senāta judikatūrā, sniedzot norādes uz attiecīgajām Senāta atziņām.

[7] Atbilstoši Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta otrajai daļai iekšlietu ministrs var pieņemt lēmumu par aizliegumu personai izceļot no Latvijas uz noteiktu laiku līdz vienam gadam, ja valsts drošības iestāde ir sniegusi informāciju, ka minētā persona ārpus Latvijas plāno iesaistīties bruņotā konfliktā, teroristiskās darbībās vai citās darbībās, kā rezultātā ir pietiekams pamats uzskatīt, ka persona pēc atgriešanās Latvijā apdraudēs tās nacionālo drošību.

Senāts jau ir norādījis, ka izceļošanas aizliegums ir preventīvs līdzeklis, lai novērstu potenciālu nacionālās drošības interešu apdraudējumu. Šajā gadījumā būtiski ir, ka personas veiktās vai iecerētās darbības var radīt apdraudējumu Latvijas nacionālajai drošībai, personai atgriežoties Latvijā (*Senāta sprieduma lietā Nr. SA-1/2023 24.punkts*).

[8] Pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka viņai kriminālprocesā jau ir piemēroti drošības līdzekļi, tostarp aizliegums izbraukt no valsts, līdz ar to izceļošanas aizliegums vērtējams kā papildu drošības līdzeklis, kas nav paredzēts Kriminālprocesa likumā.

Senāta judikatūrā šis arguments jau ir izvērtēts, to atzīstot par nepamatotu. Kā Senāts norādījis, Nacionālās drošības likumā paredzētais izceļošanas aizliegums ir nepieciešams Latvijas nacionālās drošības interešu aizsardzībai kā atsevišķs mehānisms, kas nav atkarīgs no kriminālprocesa norises un izmaiņām kriminālprocesa ietvaros piemērotajos drošības līdzekļos. Izceļošanas aizliegumu nenosaka kriminālprocesa ietvaros, kā arī tā noteikšanai nav saistības ar kriminālprocesa norisi. Izceļošanas aizliegumu var piemērot kā individuālu preventīvu un personu atturošu līdzekli gadījumā, kad valsts drošības iestāde ir konstatējusi, ka kāda persona ārvalstīs plāno iesaistīties darbībās, kas pēc personas atgriešanās Latvijā var apdraudēt nacionālo drošību (*Senāta sprieduma lietā Nr. SA-1/2023 24.punkts un sprieduma lietā Nr. SA-3/2023 24.punkts*).

Līdz ar to šis pieteicējas arguments nav pamatots.

[9] Pieteicēja norādījusi, ka apdraudējums nacionālajai drošībai varētu rasties vienīgi pēc personas atgriešanās Latvijā. Pieteicēja ir izmantojusi procesa virzītāja atļauju īslaicīgi atstāt Latviju, ir devusies uz Poliju un atgriezusies Latvijā. Pieteicēja nav izmantojusi bēgšanas iespēju, tādēļ viņai noteiktais ierobežojums ir nepamatots.

Senāta judikatūrā jau sniegts izvērtējums pieteicējas argumentam par apdraudējumu nacionālajai drošībai. Senāts norādījis, ka izceļošanas aizliegums nesasniegtu savu mērķi un jēgu, ja to būtu iespējams noteikt tikai pēc personas izceļošanas no Latvijas. Izceļošanas aizliegums ir nepieciešams, lai potenciāli nemaz nepieļautu personas izceļošanu no Latvijas un pret Latvijas nacionālās drošības interesēm vērstu darbību īstenošanu ārvalstīs, ja ir konstatēts apdraudējums Latvijas nacionālajai drošībai. Savukārt, lai atzītu, ka persona var atgriezties Latvijā, ir pietiekami konstatēt, ka personai nav tiesisku šķēršļu atgriezties Latvijā, un nav nepieciešams detalizēti noskaidrot un vērtēt personas subjektīvo attieksmi pret iespējām atgriezties. Latvijas pilsonim Satversmes 98.panta otrais teikums garantē tiesības brīvi atgriezties Latvijā, un tas norāda, ka nepastāv tiesiski šķēršļi, kas pēc izbraukšanas liegtu Latvijas pilsonim atgriezties Latvijā jebkurā brīdī, kad viņš to pats vēlas (*Senāta sprieduma lietā Nr. SA-1/2023 22.punkts un sprieduma lietā Nr. SA-2/2023 19.punkts*).

Nav pamatots pieteicējas arguments, ka pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu pierāda tas, ka pieteicēja nesenā pagātnē ar procesa virzītāja atļauju ir varējusi izceļot no Latvijas un ir atgriezusies, neizmantojot bēgšanas iespēju. Senāts vērš uzmanību, ka ar lēmumu noteiktā ierobežojuma mērķis nav novērst pieteicējas bēgšanu no Latvijas. Šā lēmuma mērķis ir nepieļaut personas izceļošanu no Latvijas, lai novērstu to, ka persona ārvalstī iesaistās darbībās, piemēram, gūst zināšanas un iemaņas vai gūst atbalstu tādām darbībām, kas pēc atgriešanās Latvijā kaitēs Latvijas nacionālajai drošībai.

Līdz ar to arī šis pieteicējas arguments ir noraidāms kā nepamatots.

[10] Pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka pārsūdzētajā lēmumā norādītais, ka pieteicējas darbības vērstas pret Latvijas nacionālās drošības interesēm un sekmējušas Latvijai naidīgas valsts – Krievijas Federācijas – propagandas vēstījumu izplatīšanu un informatīvās ietekmes pasākumu īstenošanu, ir tikai apgalvojums, kas nav apstiprināts ar pierādījumiem. Pieteicēja arī norādījusi, ka viņai nav zināms dienesta atzinuma saturs, uz kura pamata pieņemts iekšlietu ministra lēmums, tādējādi ir pārkāptas pieteicējas tiesības uz aizstāvību un taisnīgu tiesu.

Minētie argumenti nav pamatoti turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[11] Iekšlietu ministrs lēmumu ir pieņēmis, pamatojoties uz Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta otro daļu un izvērtējot dienesta sniegto atzinumu Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā.

Senāts ir norādījis, ka personas darbības un radītā apdraudējuma novērtēšana visupirms ir kompetento valsts drošības iestāžu un ministra uzdevums. Senātam, pārbaudot ministra lēmumu, jāgūst pārliecība par to, ka pieteicējam noteiktais izceļošanas aizliegums ir pamatots un nepieciešams, kā arī ievērots patvaļas aizlieguma un samērīguma principi (*Senāta sprieduma lietā Nr. SA-2/2023 14.punkts*).

[12] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 250.panta pirmās daļas 3.punktam tiesa pārbauda, vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu. Turklāt iestāde var atsaukties tikai uz administratīvajā aktā ietvertu pamatojumu (*Administratīvā procesa likuma 150.panta otrā daļa un 250.panta otrā*

daļa). Pamatojuma princips prasa, lai iestāde izdotajā administratīvajā aktā norādītu uz visiem lietas būtiskajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kā arī izdarītajiem lietderības apsvērumiem un secinājumiem, kāpēc konkrētajā gadījumā attiecīgais lēmums ir nepieciešams.

Tomēr pamatojuma princips nav absolūts, un likumdevējs pats speciālajās tiesību normās var paredzēt tā ierobežojumus, lai aizsargātu sabiedrībai būtiskas intereses (piemēram, valsts noslēpumu un Latvijas Republikas nacionālo drošību) (sal. *Briede J. 67.pants. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Rīga: Tiesu Namu Aģentūra, 2013, 654.lpp.*).

Nacionālās drošības likuma 18.¹ panta ceturtā daļa ir speciālā tiesību norma, kas paredz pamatojuma principa ierobežojumu. Atbilstoši šai tiesību normai informācija par faktiem un lēmuma pamatojums sniedzami, ciktāl konkrētajā gadījumā to pieļauj likuma „Par valsts noslēpumu” un citu informācijas aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasības. Savukārt minētā likuma 18.² panta trešā daļa noteic: ja tiesai lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai ir nepieciešams pārbaudīt valsts noslēpumu saturošu informāciju, ar šādu informāciju iepazīstas un to izvērtē tikai tiesa.

Atbilstoši Nacionālās drošības likuma 18.² panta trešajai daļai Senāts ir pieprasījis un iepazīšies ar informāciju, kas ir valsts noslēpums, – dienesta atzinumu un materiāliem, kas izmantoti atzinuma sagatavošanai. Līdz ar to Senātam ir nodrošināti visi nepieciešamie materiāli, lai tas pats izvērtētu visu informāciju un pilnībā pēc būtības pārbaudītu pārsūdzētā lēmuma pamatotību un tiesiskumu.

Tādējādi, pārbaudot lēmuma pamatotību un tiesiskumu, ir ņemama vērā tajā ietvertā informācija, kā arī dienesta rīcībā esošā informācija par pieteicējas plānoto darbību un iespējamo apdraudējumu Latvijas nacionālajai drošībai.

[13] Izvērtējot pieteicējas pieteikumā izteiktos argumentus, iestāžu paskaidrojumus, lietas materiālus un informāciju, kurā ir valsts noslēpums, Senāts atzīst, ka lēmums ir pamatots un atbilst tiesību normām.

No dienesta atzinuma un materiāliem, kas bijuši tā sagatavošanas pamatā, ir konstatējami apstākļi, kādēļ pieteicējai noteiktais izceļošanas aizliegums ir objektīvi nepieciešams un pamatots. Pēc iepazīšanās ar informāciju, kas ir valsts noslēpums, Senātam nav arī šaubu, ka ir ticis ievērots patvaļas aizlieguma un samērīguma princips.

Senāts spriedumā nenorāda izvērstu pārsūdzētā lēmuma izvērtējumu, jo valsts noslēpuma dēļ to nevar atklāt. Atbilstoši Nacionālās drošības likuma 18.² panta trešās daļas otrajam teikumam Senāts spriedumā var tikai norādīt, ka ir izvērtēta informācija, kas ir valsts noslēpums.

Senāts ņem vērā, ka lēmumā vispārīgi ir norādīta daļa informācijas, kas bijusi par pamatu izceļošanas aizlieguma noteikšanai tiktāl, ciktāl to pieļaujams atklāt. Līdz ar to atzīstams, ka pieteicējai ir iespējams saprast, kādu iemeslu dēļ viņai noteikts izceļošanas aizliegums.

[14] Vienlaikus Senāts norāda, ka ierobežojums pieteicējai vai viņas pārstāvei iepazīties ar informāciju, kas ir valsts noslēpums, pats par sevi nav pieteicējas tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpums, ja tiesību normas un to piemērošanas prakse nodrošina pienācīgu iekšlietu ministra lēmuma pamatotības un tiesiskuma pārbaudi neatkarīgā un objektīvā tiesā.

Senāts iepriekš jau ir pārbaudījis Nacionālās drošības likumā un Administratīvā procesa likumā ietverto regulējumu un secinājis, ka Senātam ir piešķirti pietiekami procesuālie instrumenti, lai tiesas procesā līdzsvarotu personai noteikto tiesību uz taisnīgu tiesu ierobežojumu un nodrošinātu pārsūdzētā lēmuma pārbaudi atbilstoši Satversmes 92.panta pirmā teikuma un konvencijas 6.panta prasībām (*Senāta sprieduma lietā Nr. SA-1/2023 26.–29.punkts un sprieduma lietā Nr. SA-2/2023 19.–20.punkts*). Tāpat Senāts savā judikatūrā ir formulējis pieeju, kādā veidā ar citiem procesuāliem instrumentiem ir līdzsvarojams pieteicējam noteiktais tiesību uz taisnīgu tiesu ierobežojums, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksē formulēto standartu (sk.*Eiropas Cilvēktiesību tiesas (Lielā palāta) 2017.gada 19.septembra sprieduma lietā „Regner v. the Czech Republic”, pieteikuma Nr.35289/11, 150.–154.punktu*).

Arī šajā lietā Senāts izmantoja visus Nacionālās drošības likumā un Administratīvā procesa likumā paredzētos procesuālos instrumentus, lai pats (*ex officio*) atbilstoši objektīvās izmeklēšanas principam pilnībā pārbaudītu pārsūdzētā lēmuma pamatotību un tiesiskumu, neaprobežojoties tikai ar pieteicējas argumentu izvērtējumu.

[15] Pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka izceļošanas aizlieguma noteikšana ir nevainīguma prezumpcijas pārkāpums, jo viņas darbības jau *a priori* atzītas par noziedzīgām.

Senāts nekonstatē, ka konkrētajā gadījumā pārsūdzētā lēmuma pamatojums skartu nevainīguma prezumpciju, jo tajā nav ietverti apgalvojumi par to, ka pieteicēja būtu uzskatāma par vainīgu kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Tāpat iekšlietu ministrs nav izmantojis tādus argumentus izceļošanas aizlieguma noteikšanai, kas būtu balstīti ar nevainīguma prezumpciju nesavienojamos apsvērumos. Izceļošanas aizlieguma noteikšana pieteicējai nav tieši saistīta ar kriminālprocesu un nav vērtējama kā sods pieteicējai par tām darbībām, par kurām viņai izvirzītas apsūdzības kriminālprocesā. Dienesta atzinums un materiāli, kas izmantoti tā sagatavošanai, norāda uz konkrētiem faktiem un ar tiem saistītu risku izvērtējumu, kas ir prasījis izceļošanas aizlieguma noteikšanu neatkarīgi no tā, vai pieteicēja konkrētajā kriminālprocesā tiks atzīta par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Līdz ar to nav pamatoti pieteicējas argumenti par nevainīguma prezumpcijas pārkāpumu.

[16] Apkopojot iepriekš minēto, Senāts secina, ka pieteicējai piemērotais izceļošanas aizliegums un ar to saistītais pamattiesību ierobežojums ir samērīgs līdzeklis nacionālās drošības interešu aizsardzībai. Tādējādi pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par pamatotu un tiesisku, bet pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 253.pantu un Nacionālās drošības likuma 18.² pantu, Senāts

nosprieda

noraidīt /Persona A/ pieteikumu par Latvijas Republikas iekšlietu ministra 2025.gada 25.jūlija lēmuma Nr. 1-61/257/25 atcelšanu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pasludināšanas brīdī.

I. Meldere E.
Darapoļskis R.
Vīduša